

MLADÍ AKTIVISTI PODNIKAJÚ PRÁVNE KROKY PROTI NENÁVISTI VOČI RÓMOM NA SOCIÁLNYCH SIEŤACH

Bratislava, Brusel, 20. septembra 2023: Európske centrum pre práva Rómov (ERRC) a Fórum pre ľudské práva (FORUM) podávajú šesť trestných oznámení na osoby, ktoré na Slovensku zverejnili nenávisťné prejavy namierené proti Rómom na platformách sociálnych sietí, ako sú Facebook a YouTube. Všetky trestné oznámenia sú podané proti jednotlivcom, ktorí zverejnili rasistické vyhlásenia vyzývajúce na násilie voči Rómom, a boli založené na dôkazoch, ktoré zhromaždili mladí dobrovoľníci a študenti práva vystupujúci na sociálnych sieťach ako [ROMAntici](#). Trestné oznámenia boli podané na policajné prezídium 20. septembra 2023.

„Od začiatku projektu sa nám podarilo zdokumentovať stovky nenávisťných prejavov. Zamerali sme sa práve na také komentáre, ktoré podnecujú k nenávisti. Niektoré z nich poburujú, iné sú závažnejšie a smerujú k likvidácii Rómov. Skutočnosti nasvedčujú, že hejteri sa v niektorých prípadoch mohli dopustiť trestných činov. Vybrané komentáre sme sa preto rozhodli postúpiť orgánom činným v trestnom konaní, aby sa nimi zaoberali,“ uviedla koordinátorka dobrovoľníkov a právnička [Fóra pre ľudské práva](#) Diana Repiščáková.

Dobrovoľníci v spolupráci s právnikmi z Fóra vypracovali šesť trestných oznámení na online príspevky, ktoré obsahovali nenávisťné, násilné a podnecujúce výroky proti rómskej komunite na rôznych

platformách sociálnych médií. Medzi komentármi bola propagácia genocídy Rómov, sympatizovanie s nacistickou ideológiou a priame podnecovanie k nenávisti a násiliu voči Rómom a osobám so zdravotným postihnutím. Organizácie tvrdia, že online vyjadrenia týchto osôb porušujú § 423 (hanobenie národa, rasy a presvedčenia), § 424 (podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti) a § 360 (nebezpečné vyhrážanie) Trestného zákona (zákon č. 300/2005 Z. z.).

Podklady na podporu trestných oznámení zozbierali mladí dobrovoľníci, ktorí s Fórum pre ľudské práva spolupracujú na medzinárodnom projekte [Boj proti diskriminácii Rómov in internete aj mimo neho v Európe \(COORDE\)](#) financovaného EÚ. Ich aktivity sú tiež súčasťou projektu ERRC *Challenging Digital Antigypsyism*, ktorý v súčasnosti beží v šiestich krajinách (Albánsko, Bulharsko, Česká republika, Rumunsko, Srbsko a Slovensko). Oba projekty sú zamerané na spochybňovanie nenávistných prejavov na internete prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít, ako aj podnikanie právnych krokov na riešenie nenávistných prejavov v online sfére. Organizácie vyzývajú platformy sociálnych médií, Slovenskú Radu pre mediálne služby a orgány činné v trestnom konaní, aby sa aktívnejšie zapojili do boja proti nenávistným prejavom, pretože v našej spoločnosti nemajú miesto. Dobrovoľníci zapojení do projektu zároveň vyzývajú verejnosť, aby sa spolu s nimi postavila za odsúdenie nenávistných prejavov a podporu rómskej komunity.

„Primárne sa síce spolu s ROMAntikmi zameriavame na nahlasovanie nenávistných prejavov voči Rómskej komunite, avšak internetovým priestorom prúdia každodenne nespočetné množstvá škodlivých a urážlivých komentárov, preto sa snažíme nahlasovať aj ostatné skupiny hate komentárov, a tak prispievame k tomu, aby sa stal internet bezpečnejším miestom pre každého. Takéto nahlasovanie nenávistných prejavov by sa mohlo zdať jednoduchou záležitosťou, avšak v praxi tomu tak nie je. Každodenne sa stretávame s nenávisťou, urážkami a neraz sme sa dokonca stretli aj s vyhrážkami, ktoré obsahovali násilie. V našom projekte preto dbáme aj na pozitívne myslenie a vždy máme na pamäti cieľ, pre ktorý túto činnosť nahlasovania robíme. Každý z vás preto, keď uvidí nenávistný komentár na sociálnych sieťach, ho môže sám nahlásiť alebo sa môže obrátiť na našu skupinu a my podnikneme potrebné kroky k jeho odstráneniu,“ uviedla Ema Krkošová, študentka práva a dobrovoľníčka v skupine ROMAntici.

„Na sociálnych sieťach sa nachádza veľké množstvo nenávistných prejavov smerovaných voči rómskej komunite. Tie sa šíria internetom omnoho rýchlejšie než v bežnom živote, čo zapríčiňuje veľmi časté „škatuľkovanie Rómov“. A práve to je jeden z mnohých dôvodov prečo sa venujem monitorovaniu týchto prejavov. Je potrebné aby to niekto robil pre lepšie a bezpečnejšie sociálne siete pre všetkých Rómov,“ zdôraznil Zdenko Farkaš, rómsky aktivista a dobrovoľník v skupine ROMAntici

„Som rád, že sa môžem v rámci skupiny dobrovoľníkov podieľať na aktivitách, ktoré majú reálny dopad na spoločnosť. Je až zarážajúce, že dnes si ešte stále mnoho ľudí neuvedomuje, že aj za nenávistné výroky na internete nesú zodpovednosť,“ uviedol Dávid Duda, dobrovoľník v skupine ROMAntici.

ERRC a FORUM podali v [októbri 2022](#) a [tento rok](#) podobné trestné oznámenia v Českej republike. Tie v súčasnosti vyšetruje česká polícia. Šesť trestných oznámení na Slovensku je prvých, ktoré boli v rámci tohto projektu v krajine podané. Výbor OSN pre odstránenie rasovej diskriminácie (CERD) vlani po podaní ERRC upozornil, že [rasizmus a nenávistné prejavy na Slovensku pretrvávajú](#).

ERRC a Fórum pre ľudské práva budú pozorne sledovať ďalšie kroky slovenskej polície v súvislosti s trestnými oznámeniami. Zároveň bude tento projekt pokračovať v skúmaní ďalších právnych a neprávnych možností s cieľom účinne bojovať proti digitálnemu anticiganizmu na internete.

Pre ďalšie informácie alebo dohodnutie rozhovoru kontaktujte:

Jonathan Lee (v angličtine)
Riaditeľ pre advokátsku a komunikáciu
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679

Alexandra Dubová (v slovenčine)
riaditeľka
Fórum pre ľudské práva
dubova@forumhr.eu
+420 725 548 872

**Funded by
the European Union**

Tieto aktivity financuje Európska únia. Vyjadrené názory a stanoviská sú však len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie. Európska únia ani orgán poskytujúci granty za ne nemôžu niesť zodpovednosť.